

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a Mgr. Lenky Krupíčkové v právní věci žalobce: **JUDr. Ing. Ondřej Lichnovský**, se sídlem Palackého 151/10, Prostějov, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Olomoucký kraj**, se sídlem Lazecká 545/22, Olomouc, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 26. 7. 2019, č. j. 65 Af 56/2018 - 32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Shora označeným rozsudkem Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci (dále též „krajský soud“) zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 9. 2018, č. j. 1731035/18/3106-50524-705249. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl žádost žalobce ze dne 7. 3. 2017 o prominutí pokuty ve výši 50 000 Kč, která byla žalobci uložena za nepodání kontrolního hlášení za 3. čtvrtletí roku 2016 podle § 101h odst. 1 písm. d) zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění rozhodném pro danou věc (dále též „ZDPH“).

[2] V odůvodnění rozsudku krajský soud předně uvedl, že podle § 101k odst. 1 ZDPH je plátce daně oprávněn požádat správce daně o prominutí pokuty podle § 101h odst. 1 písm. b) až d) téhož zákona. Podle druhého odstavce téhož ustanovení správce daně může zcela nebo zčásti prominout pokutu podle odstavce 1, pokud k nepodání kontrolního

hlášení došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit. S ohledem na uvedenou právní úpravu bylo úkolem soudu přezkoumat, zda žalovaný vydal rozhodnutí v řádném procesu vymezeném normami hmotného i procesního práva, s vyloučením případné svévole. Soud zdůraznil, že žalobce nepodal odvolání proti vlastnímu platebnímu výměru na pokutu za nepodání kontrolního hlášení. V tomto řízení přitom měly místo žalobcovy námitky týkající se nesplnění podmínek pro vydání výměru na pokutu. Krajský soud návazně dodal, že není oprávněn zasahovat do správního uvážení žalovaného, měnit je či je nahrazovat vlastním, neboť není další instancí v rámci správního řízení, ale právě a pouze soudem provádějícím přezkum. Krajský soud proto v posuzované věci zkoumal, zda žalovaný nepřekročil meze správního uvážení, přičemž nezjistil, že by závěry žalovaného nebyly podloženy dostatečnými skutkovými zjištěními nebo s nimi byly v rozporu či že by se žalovaný nevypořádal se všemi námitkami žalobce. Závěry, k nimž žalovaný dospěl, nejsou v rozporu se zásadami logického myšlení a uvažování. Žalovaný se při výkladu neurčitěho právního pojmu „ospravedlnitelný důvod“ řádně zabýval jednotlivými tvrzeními žalobce, přičemž jeho úvahy jsou plně přezkoumatelné. Při své úvaze a výkladu neurčitěho pojmu žalovaný zohlednil, že žalobce je advokátem se specializací na daňové právo a je taktéž předsedou rady spolku Unie daňových poplatníků. Žalovaný pohlížel na žalobce jako na osobu, která se veřejně hlásí k odbornému výkonu své činnosti jako příslušník určitého stavu a dává tím najevo, že je schopna jednat s odpovídající znalostí a pečlivostí. Za takové situace se žalobce měl seznámit s pokyny k vyplnění kontrolního hlášení, které jsou známy veřejnosti díky jejich zveřejnění na internetových stránkách finanční správy. Žalobce si dle žalovaného mohl ověřit správnost podávaného formátu a struktury kontrolním nahráním souboru na daňovém portálu, a tím zjistit, zda při podání kontrolního hlášení nepochybil. Krajský soud závěrem rozsudku (v bodě 33) uvedl, že řízení o prominutí pokuty je řízením zahájeným na návrh daňového subjektu (žalobce), který má povinnost nejen tvrdit důvody pro prominutí pokuty, ale tyto důvody také osvědčit. Žalovaný tak neměl povinnost v rámci posouzení případné moderace pokuty samostatně vyhledávat informace o osobních poměrech žalobce. Nadto krajský soud uvedl, že otázkou přípustnosti či nepřípustnosti snížení uložené pokuty se měl žalovaný zabývat toliko za situace, pokud by shledal ospravedlnitelný důvod pro prominutí pokuty. V posuzované věci tento důvod neshledal, jeho úvahy o moderaci pokuty tak byly nadbytečné, což však rovněž nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Z uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl. Rozsudek krajského soudu (stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) je v plném znění dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

II.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), c) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Vadu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. spatřoval v tom, že rozhodnutí žalovaného přezkoumával jiný soudní senát, než který rozhodoval o žalobcově první žalobě (na základě které bylo zrušeno dřívější rozhodnutí ve věci uložení předmětné pokuty). Podle stěžovatele měl na základě pravidla uvedeného na straně 103, bodu 2 d) rozvrhu práce Krajského soudu v Ostravě pro rok 2018 (přístupného

pokračování

na <https://www.justice.cz/documents/16809/0/Rozvrh+pr%C3%A1ce+na+rok+2018.pdf/06cd237a-176f-4da8-af18-88694dea777a>) rozhodovat stejný senát, který vydal rozhodnutí v řízení předchozím. To se však nestalo. Rozpor s rozvrhem práce je přitom dle stěžovatele zásadním zásahem do práva na zákonného soudce ve smyslu nálezu Ústavního soudu ze dne 15. 6. 2016, sp. zn. I. ÚS 2769/15. Vadu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. pak stěžovatel spatřoval v tom, že krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i přesto, že žalovaný opomněl provést interpretaci neurčitého právního pojmu ospravedlnitelný důvod. Nezákonnost dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pak podle stěžovatele spočívá v tom, že krajský soud se k věci postavil, jako by „*přezkoumával prostou žádost o prominutí a neprovedl věcný přezkum principů správního trestání*“. V případě přezkumu prosté žádosti o prominutí je skutečně soudní přezkum relativně omezený. V dané věci je však prováděn přezkum aktu vydaného v oblasti kontrolních hlášení. Jak v rámci přezkumu ústavnosti právní úpravy kontrolních hlášení uvedl Ústavní soud, kontrolní hlášení (zejména jeho fixní pokuty) obstálo díky tomu, že právní úprava zná možnost prominutí (moderace pokuty). Ústavní soud tak spojuje řízení o uložení pokuty s řízením o jejím prominutí do jednoho pomyslného celku, jinak by byl nucen konstatovat neústavnost právní úpravy kontrolních hlášení (nález ze dne 6. 12. 2016, sp. zn. Pl. ÚS 32/15, bod 77). Proto i správní soudy musí obě tato zpravidla na sobě nezávislá řízení hodnotit jako celek. To mj. znamená, že i soudní přezkum řízení o prominutí pokuty musí být veden se stejnými požadavky, jaké jsou kladeny na soudní přezkum řízení o uložení pokuty. Stěžovateli nemůže být kladeno k tíži, že zákonodárce neumožnil otázku nalézání spravedlivé výše pokuty řešit již v rámci jejího ukládání, ale až v řízení o jejím prominutí. Podle stěžovatele je pokuta za nepodání kontrolního hlášení trestem ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále též „Úmluva“), protože je v rámci řízení třeba striktně dodržovat standardy trestání vyplývající z Úmluvy, popř. i z Listiny základních práv a svobod (dále též „Listina“). K tomu stěžovatel poukázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2015, č. j. 4 Afs 210/2014 - 57, v němž rozšířený senát uvedl, že „*i na platební delikty, které splňují shora předestřené požadavky vyplývající především z judikatury Evropského soudu pro lidská práva, což je právě případ penále ve smyslu právní úpravy účinné od 1. 1. 2007, je nutné základní standardy trestání vyplývající z Úmluvy a z Listiny důsledně aplikovat*.“ Tento názor Nejvyššího správního soudu je dle stěžovatele aplikovatelný i na ukládání pokuty za nepodání kontrolního hlášení, potažmo na řízení o jejím prominutí. Proto je nezbytné i na řízení o prominutí důsledně aplikovat základní standardy trestání, zejména pak nejzákladnější princip - povinnost zjistit skutkový stav tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, přičemž tato povinnost vázne i na správních soudech (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 - 71). Správní soud tak musí zjišťovat, zda skutkový stav potřebný pro prominutí pokuty byl zjištěn dostatečně spolehlivě. V tomto kontextu je tak závěr krajského soudu (v bodě 33) napadeného rozsudku evidentně nesprávný. V tomto bodě nadto krajský soud nesprávně uvedl, že žalovaný nemá povinnost vyhledávat informace o majetkových poměrech stěžovatele. Podle stěžovatele si správce daně takové informace o stěžovateli vede v rámci své hlavní agendy správy daní. V tomto ohledu je rozsudek soudu i nepřezkoumatelný. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

III.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se ztotožňuje se závěry rozsudku krajského soudu. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

IV.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou zmatečností ve smyslu § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Podle uvedeného ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že *chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popřípadě bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce*.

[7] Stěžovatel zmatečnost rozsudku spatřoval v tom, že ve věci rozhodoval jiný senát, než který rozhodoval o původní žalobě (na základě které došlo ke zrušení původního rozhodnutí ve věci prominutí předmětné pokuty a vrácení věci k dalšímu řízení, ve kterém bylo vydáno nyní přezkoumávané rozhodnutí). Rozpor s rozvrhem práce je přitom dle stěžovatele zásadním zásahem do práva na zákonného soudce.

[8] Právem na zákonného soudce ve smyslu čl. 38 odst. 1 Listiny se opakovaně zabýval Ústavní soud. Z jeho judikatury vyplývá, že rozvrh práce musí obsahovat transparentní předem stanovená obecná pravidla pro určení konkrétního soudce nebo soudců v senátu, kteří ve věci budou rozhodovat, pravidla pro jejich zastupování v případě jejich důvodné krátkodobé absence či podjatosti i pravidla pro přerozdělování věcí pro případ dlouhodobé absence soudce. Tato pravidla se vztahují na prvotní přidělení věci i na případné následné přerozdělení téže věci. Rozvrh práce nemůže toto rozhodnutí přenechat na soudním funkcionáři (předsedovi senátu), neboť takové uspořádání ohrožuje nezávislost soudců a důvěru veřejnosti v soudní moc a zbavuje účastníky řízení účinné ochrany proti účelové manipulaci. Soudce, který byl povolán na základě takového rozhodnutí předsedy senátu, není zákonným soudcem ve smyslu čl. 38 odst. 1 Listiny a nesplňuje požadavky stanovené právem na nezávislý a nestranný soud dle čl. 36 odst. 1 Listiny a čl. 6 odst. 1 Úmluvy (nález Ústavního soudu ze dne 27. 6. 2017, sp. zn. Pl. ÚS 22/16, či stěžovatelem akcentovaný nález téhož soudu ze dne 15. 6. 2016, sp. zn. I. ÚS 2769/15).

[9] Nejvyššímu správnímu soudu je známo, že posledně uvedeným nálezem Ústavní soud zrušil rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2015, č. j. 3 As 20/2015 - 52, a předcházející rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 12. 2014, č. j. 22 A 28/2012 - 70. Ústavní soud v odůvodnění nálezu uvedl, že: „*složení senátu rozhodujícího ve stěžovatelově věci se změnilo bez změny rozvrhu práce, a to zásadním způsobem, neboť došlo k obměně jednoho "řadového" soudce (votanta), ke změně předsedy senátu i ke změně soudce zpravodaje. Takto zásadní změny ve složení senátu samy o sobě dosahují intenzity, která představuje porušení práva na zákonného soudce ve smyslu čl. 38 odst. 1 Listiny. Ústavní soud v této souvislosti zdůrazňuje, že soudní oddělení 22 A mělo v roce 2014 7 soudců, což je stejný*

pokračování

počet soudců jako má celý Okresní soud v Rokycanech, Pokud by Ústavní soud připustil, že si může "řídící předseda senátu" skládat senát ze 7 soudců "svého" soudního oddělení, není v tom žádný rozdíl oproti tomu, když by si senáty ze 7 soudců "svého" soudu mohla libovolně skládat i předsedkyně Okresního soudu v Rokycanech, což je zjevně protiústavní. Stejně tak by bylo absurdní zakázat diskreční přerozdělování věcí předsedkyni Okresního soudu v Rokycanech, ale připustit tuto diskreci u "řídícího předsedy senátu" o stejném počtu soudců. [...] Ústavní soud dále konstatuje, že ani pravidlo samotného rozvrhu práce pro prvotní přidělování věcí v soudním oddělení 22 A v roce 2013 a 2014 z ústavněprávního hlediska neobstojí. Zatímco v roce 2012 bylo vzhledem ke specifickému stavu v oddělení 22 A rozvrhem práce jasně určeno, kteří soudci tvoří rozhodující senát, a tím vyloučena jakákoliv možnost uvážení předsedkyně senátu nebo jiného soudního funkcionáře v tomto směru, později tomu tak již nebylo. Pozdější rozvrhy práce neobsahují žádná kritéria pro dělení nápadu mezi předsedy senátu kromě poměru věcí. Poměr pro rozdělování věcí mezi předsedy senátu ovšem neumožňuje určit, která věc připadne kterému předsedovi. Pro určení konkrétního předsedy senátu tedy neobsahují pozdější rozvrhy práce žádné pravidlo. Jde tedy o netransparentní a protiústavní systém. Dále tyto pozdější rozvrhy práce ponechávají na libovůli předsedy senátu, aby si ze soudců oddělení 22 A vybral zbývající dva členy senátu. [...] Tento systém je rovněž netransparentní a protiústavní. Z čl. 38 odst. 1 Listiny totiž vyplývá požadavek, aby i konkrétní složení senátu bylo určeno na základě pravidel předem stanovených v rozvrhu práce, nikoliv na základě uvážení soudního funkcionáře.[...] Nejvyšší správní soud pochybil tím, že neposkytl základnímu právu stěžovatele na zákonného soudce v souladu s čl. 4 Ústavy ochranu a zamítl kasační stížnost stěžovatele.“

[10] Z obdobných východisek vychází i další judikatura Ústavního soudu, viz např. náleze ze dne 27. 6. 2017, sp. zn. Pl. ÚS 22/16, jakož i judikatura Evropského soudu pro lidská práva (dále též „ESLP“). Například ve věci *Moiseyev proti Rusku* (rozsudek ze dne 9. 10. 2008, č. 62936/00) ESLP konstatoval porušení práva na nestranný a nezávislý soud, neboť ruské právní předpisy nespécifikovaly okolnosti, za jakých může dojít k přerozdělení věci, v důsledku čehož měl předseda soudu ve stěžovatelově případě neomezenou diskreci, a ruské právo navíc neposkytovalo ani žádnou procesní pojistku proti zneužívání této diskrece. V dalších rozsudcích dal ESLP rovněž najevo, že k porušení práva na nestranný a nezávislý soud dojde nejen tehdy, pokud vnitrostátní právo nestanoví žádná pravidla pro přidělování věcí nebo pokud se soudní funkcionář odchýlí od pravidel stanovených v rozvrhu práce, ale i tehdy pokud samotný rozvrh práce ponechává soudním funkcionářům značnou diskreci při přidělování anebo přerozdělování věcí (rozsudky ESLP ze dne 5. 10. 2010 ve věci *DMD GROUP, a. s. proti Slovensku*, č. stížnosti 19334/03; rozsudek ESLP ze dne 22. 12. 2009 ve věci *Parlov-Tkalčić proti Chorvatsku*, č. stížnosti 24810/06; rozsudek ESLP ze dne 12. 1. 2016 ve věci *Miracle Europe Kft proti Maďarsku*, č. stížnosti 57774/13). Tím je ohrožena nezávislost soudců, která je nedílnou komponentou práva na nezávislý a nestranný soud chráněného čl. 6 odst. 1 Úmluvy.

[11] Nejvyšší správní soud ze spisu zjistil, že žádost stěžovatele o prominutí pokuty stanovené rozhodnutím ze dne 11. 1. 2017 byla poprvé zamítnuta rozhodnutím Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj ze dne 24. 5. 2017, č. j. 2219623/17/3207-51523-802038. Na základě žaloby stěžovatele ze dne 8. 8. 2017 však toto rozhodnutí zrušil Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 24. 5. 2018, č. j. 22 Af 89/2017 - 30, a věc vrátil Finančnímu úřadu pro Moravskoslezský kraj k dalšímu řízení. Z uvedeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě, který je Nejvyššímu správnímu soudu znám z úřední činnosti, přitom vyplývá,

že věc rozhodoval senát složený z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Martina Láníčka.

[12] Následně došlo ke změně místně příslušného správce daně na Finanční úřad pro Olomoucký kraj, tj. na nynějšího žalovaného. Žalovaný vydal rozhodnutí ze dne 3. 9. 2018, č. j. 1731035/18/3106-50524-705249, kterým žádost stěžovatele o prominutí pokuty stanovené rozhodnutím správce daně ze dne 11. 1. 2017 opětovně zamítl. Toto rozhodnutí napadl stěžovatel žalobou ze dne 7. 9. 2018, kterou zamítl senát 65 Af Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci (tento rozsudek je předmětem nyní posuzované kasační stížnosti – pozn. soudu). Z předmětného rozsudku Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci vyplývá, že věc rozhodoval senát ve složení z předsedkyně senátu JUDr. Zuzany Šnejdrové, Ph.D. a soudkyň Mgr. Jany Volkové a Mgr. Barbory Berkové.

[13] Z uvedeného tedy vyplývá dílčí závěr, že o první žalobě rozhodoval senát Krajského soudu v Ostravě, o druhé žalobě pak senát olomoucké pobočky tohoto krajského soudu, přičemž složení senátu bylo v každém případě odlišné.

[14] Podle stěžovatele měl na základě pravidla uvedeného na straně 103, bodu 2 d) rozvrhu práce Krajského soudu v Ostravě pro rok 2018 (přístupného na <https://www.justice.cz/documents/16809/0/Rozvrh+pr%C3%A1ce+na+rok+2018.pdf/06cd237a-176f-4da8-af18-88694dea777a>) rozhodovat stejný senát, který vydal rozhodnutí v řízení předchozím.

[15] Z uvedeného (stěžovatelem akcentovaného) zdroje Nejvyšší správní soud zjistil, že rozvrh práce je rozdělen na část upravující přidělování věcí soudním oddělením Krajského soudu v Ostravě (str. 95 až 105), a na část (str. 106 až 109) upravující přidělování věcí soudním oddělením olomoucké pobočky tohoto soudu. Z části rozvrhu věnované olomoucké pobočce Krajského soudu v Ostravě vyplývá, že na tomto pracovišti je zřízeno několik soudních oddělení, mj. oddělení (senát) 65 Af. Tento senát měl podle rozvrhu práce rozhodovat ve složení: *„předsedkyně senátu JUDr. Zuzana Šnejdrová, Ph.D. a soudci Mgr. Barbora Berková a Mgr. Jana Volková (po dobu dočasného přidělení), Mgr. Michal Renda (jen pro skončení věcí napadlých do 31. 12. 2017), a to ve věcech: daní, poplatků, cel, účetnictví, ochrany zahraničních investic, cen, cenných papírů, kolektivního investování, penzijních fondů a penzijního připojištění, pojišťovnictví a zajišťovnictví, ochrany hospodářské soutěže a veřejných zakázek, puncovníctví, loterií a jiných podobných her a hazardních her, pokud místo rozhodné pro určení místní příslušnosti leží v obvodu okresních soudů v Olomouci, Přerově, Šumperku, Vsetíně nebo Jeseníku.“*

[16] V dané věci stěžovatel žalobou ze dne 7. 9. 2018 (doručenou soudu dne 10. 9. 2018) brojil proti neprominutí pokuty za nepodání kontrolního hlášení, ke kterému došlo rozhodnutím žalovaného Finančního úřadu pro Olomoucký kraj, se sídlem Lazecká 545/22, Olomouc, ze dne 3. 9. 2018, č. j. 1731035/18/3106-50524-705249, přičemž podle § 7 odst. 2 s. ř. s., nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení *místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany.*

pokračování

[17] Na str. 103 v bodě 2 uvedeného rozvrhu práce se uvádí, že: „Do oddělení 22 Na a 25 Na, 22 A a 25 A, 22 Af a 25 Af, 22 Ad a 25 Ad, 38 A a 39 A, 79 A a 76 A se věci přidělují podle těchto pravidel: a) mezi oddělení se věci přidělují v pořadí, v jakém průběžně napadají, a to tak, že z každých dvanácti věcí první, třetí, pátá, osmá a desátá napadá oddělení 22 Na, druhá, čtvrtá, šestá, sedmá, devátá, jedenáctá a dvanáctá oddělení 25 Na. Totéž platí pro rozdělování nápadu mezi oddělení 22 A a 25 A, 22 Af a 25 Af, 22 Ad a 25 Ad, 38 A a 39 A, 79 A a 76 A; b) v odděleních 25 Na, 25 A, 25 Af, 25 Ad, 39 A a 76 A jsou věci přidělovány do tříčlenných senátů ve složení: Mgr. Jiří Gottwald, JUDr. Daniel Spratek, Ph.D., a JUDr. Zora Šmolková – druhá, šestá a jedenáctá napadlá věc, a Mgr. Jiří Gottwald, JUDr. Daniel Spratek, Ph.D., a JUDr. Petr Hlušík, Ph.D. – čtvrtá, sedmá, devátá a dvanáctá napadlá věc; c) Pravidla uvedená pod bodem 1) písm. d), e) a f) platí i pro přidělování věcí do oddělení 22 Na a 25 Na, 22 Ad a 25 Ad, 22 Af a 25 Af, 22 A a 25 A, 38 A a 39 A, 79 A a 76 A; d) napadne-li však žaloba téhož žalobce proti těmž žalovanému jako žaloba napadlá kdykoli od 1.1.2008, bude tato žaloba přidělena oddělení a tříčlennému senátu, v němž působí soudce, který byl u předcházející žaloby soudcem zpravodajem. Byli-li takovým soudcem zpravodajem Mgr. Jiří Gottwald, JUDr. Daniel Spratek, Ph.D., JUDr. Zora Šmolková nebo JUDr. Petr Hlušík, Ph.D., bude tato žaloba přidělena podle oboru působnosti oddělení 24 A, 25 Ad, 25 Af, 25 A, 25 Na, 39 A nebo 76 A“.

[18] Z podtrženého textu vyplývá, že v případě nápadu žaloby téhož žalobce proti těmž žalovanému, má být věc přidělena senátu, v němž působí soudce, který byl u předcházející žaloby soudcem zpravodajem. V nynější věci však nešlo o žalobu směřující proti těmž žalovanému, jak stanoví citovaná část rozvrhu. Jak již bylo výše uvedeno, prvním žalovaným byl Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj, druhým (nynějším) žalovaným je Finanční úřad pro Olomoucký kraj. Soud dodává, že uvedené ustanovení explicitně nestanoví, že by v něm obsažené pravidlo mělo mít přednost před speciálními pravidly pro přidělování věcí senátům olomoucké pobočky Krajského soudu v Ostravě (viz výše). Stěžovatel přitom ani netvrdil, že by rozvrh obsahoval další speciální pravidlo pro přidělování věcí, které by určovalo, že věc musí rozhodnout (i v případě, že jsou splněny podmínky pro přidělení senátu pobočky) původní senát krajského soudu. Stěžovatel s poukazem na výše popsané přidělení věci a znění bodu 2 d) na str. 103 rozvrhu práce dovozoval nerespektování nálezu Ústavního soudu ze dne 15. 6. 2016, sp. zn. I. ÚS 2769/15.

[19] Z uvedeného nálezu vyplývá požadavek, aby rozvrh práce obsahoval transparentní (předem stanovená) obecná pravidla pro určení konkrétního soudce nebo soudců v senátu, kteří ve věci budou rozhodovat, resp. požadavek, aby složení senátu nebylo určováno nahodile jeho předsedou. Soudce, který byl povolán na základě takového rozhodnutí předsedy senátu, není zákonným soudcem ve smyslu čl. 38 odst. 1 Listiny a nesplňuje požadavky stanovené právem na nezávislý a nestranný soud ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny a čl. 6 odst. 1 Úmluvy.

[20] V nynější věci bylo postupováno v souladu s uvedeným. Věc byla senátu 65 Af olomoucké pobočky Krajského soudu v Ostravě přidělena v souladu s obecnými (předem danými) pravidly platnými pro rok 2018, tedy pro rok, kdy stěžovatel žalobu podal, přičemž z ničeho nevyplývá ani to, že by složení senátu bylo určováno nahodile jeho předsedou, či jiným soudním funkcionářem. Nejvyšší správní soud dodává, že ani z obsahu spisu nezjistil nic nasvědčující tomu, že by přidělení věci senátu olomoucké pobočky

krajského soudu bylo motivováno něčím jiným, než spravedlivým a logickým rozdělováním věcí mezi Krajský soud v Ostravě a jeho pobočku v Olomouci. Stěžovatel ostatně netvrdí, jak by se přidělení věci uvedenému senátu mohlo dotknout jeho práv. Netvrdí například, že by některý ze soudců senátu 65 Af byl podjatý, měl vztah k věci, k účastníkům atp. Nutno dodat i to, že stěžovatel byl vyrozuměn o tom, že jeho věc bude rozhodovat senát 65 Af olomoucké pobočky Krajského soudu v Ostravě. Na toto vyrozumění však nikterak nereagoval.

[21] S ohledem na výše uvedené tedy Nejvyšší správní soud neshledal, že by došlo k naplnění stížního důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

[22] Stěžovatel dále poukazoval na nepřezkoumatelnost rozsudku ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Podle uvedeného ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[23] Nejvyšší správní soud při posuzování nepřezkoumatelnosti rozsudků krajských soudů vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nálezy ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, č. 34/1996 Sb. ÚS, a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, č. 85/1997 Sb. ÚS), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, je povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit (ve správním soudnictví podle § 54 odst. 2 s. ř. s.). To potvrzuje i navazující judikatura Ústavního soudu, např. náleze ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, č. 64/2007 Sb. ÚS, v němž Ústavní soud vyslovil, že „*odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena*“. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, vyslovil, že pokud „*z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.*“. Nepřezkoumatelností z důvodu nesrozumitelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, podle něhož lze „*za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatecích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody*“.

pokračování

[24] Nejvyšší správní soud posoudil napadený rozsudek a dospěl k názoru, že není nepřezkoumatelný. Z jeho odůvodnění je zřejmé, z jakého skutkového stavu krajský soud vyšel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Rozsudek je řádně odůvodněn a je plně srozumitelný. Soud dodává, že nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016 - 24, ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017 - 35). Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 76, publikované pod č. 1566/2008 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud není názoru, že by rozsudek krajského soudu trpěl takovými vadami. Krajský soud se zabýval i otázkou, zda žalovaný provedl výklad pojmu ospravedlnitelný důvod ve smyslu § 101k ZDPH – k tomu viz dále. Za nepřezkoumatelnou nelze považovat ani argumentaci v bodě 33 rozsudku. Zde se krajský soud přezkoumatelně vyjádřil k povaze řízení o prominutí pokuty a k možnostem moderace takové pokuty žalovaným. Skutečnost, že stěžovatel s jeho posouzením nesouhlasí, nezakládá nepřezkoumatelnost rozsudku (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013 - 30, či ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010 - 163). Rozsudek krajského soudu tedy není stížen vadou ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[25] Nejvyšší správní soud se dále zabýval množinou stížních námitek, ve kterých stěžovatel vytýkal krajskému soudu nedostatečný soudní přezkum napadeného rozhodnutí. Stěžovatel zejména uváděl, že krajský soud se k věci postavil, jako by přezkoumával prostou žádost o prominutí, to však možné není. Stěžovatel s poukazem na bod 77 nálezů Ústavního soudu ze dne 6. 12. 2016, sp. zn. Pl. ÚS 32/15, dovozoval, že přezkum rozhodnutí o prominutí pokuty musí být veden se stejnými požadavky, jaké jsou kladeny na soudní přezkum rozhodnutí o uložení pokuty. Pokuta za nepodání kontrolního hlášení je trestem ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy, protože je třeba striktně dodržovat standardy trestání (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2015, sp. zn. 4 Afs 210/2014). Tento názor Nejvyššího správního soudu je dle stěžovatele aplikovatelný i na ukládání pokuty za nepodání kontrolního hlášení, potažmo na řízení o jejím prominutí. Proto je nezbytné i na daný případ důsledně aplikovat základní standardy trestání, zejména pak povinnost zjistit skutkový stav tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, přičemž tato povinnost dle názoru stěžovatele vázne i na správních soudech (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 - 71).

[26] Nejvyšší správní soud neshledal na podkladě uplatněné kasační argumentace (kterou je s ohledem na dispoziční zásadu ovládající kasační řízení při přezkumu limitován – viz dále) důvod ke zrušení rozsudku krajského soudu.

[27] Kasační stížností napadeným rozsudkem byla zamítnuta žaloba stěžovatele směřující proti rozhodnutí žalovaného, kterým byla zamítnuta žádost stěžovatele o

prominutí pokuty uložené podle § 101h odst. 1 písm. d) ZDPH za nepodání kontrolního hlášení za 3. čtvrtletí roku 2016.

[28] Podle § 101h ZDPH: *(1) Pokud plátce nepodá kontrolní hlášení ve stanovené lhůtě, vzniká mu povinnost uhradit pokutu ve výši a) 1 000 Kč, pokud jej dodatečně podá, aniž by k tomu byl vyzván, b) 10 000 Kč, pokud jej podá v náhradní lhůtě poté, co k tomu byl správcem daně vyzván, c) 30 000 Kč, pokud jej nepodá na základě výzvy ke změně, doplnění či potvrzení údajů uvedených v podaném kontrolním hlášení, nebo d) 50 000 Kč, pokud jej nepodá ani v náhradní lhůtě. (2) Správce daně uloží pokutu do 50 000 Kč plátcí, který na základě výzvy správce daně k odstranění pochybností nezmění nebo nedoplní nesprávné nebo neúplné údaje prostřednictvím následného kontrolního hlášení. (4) O povinnosti platit pokutu podle odstavce 1 rozhodne správce daně platebním výměrem a současně ji předepíše do evidence daní. (6) Při stanovení výše pokuty podle odstavců 2 a 3 dbá správce daně, aby pokuta nebyla v hrubém poměru k významu porušené povinnosti a k závažnosti následku pro správu daní. Při tom přihlédne zejména k míře součinnosti ze strany plátce.*

[29] Podle § 101k odst. 1 ZDPH je plátce oprávněn požádat správce daně o prominutí pokuty podle § 101h odst. 1 písm. b) až d).

[30] Podle § 101k odst. 2 ZDPH *správce daně může zcela nebo zčásti prominout pokutu podle odstavce 1, pokud k nepodání kontrolního hlášení došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit. Při tom není vázán návrhem plátce.*

[31] Podle § 259c odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění rozhodném pro danou věc *při posouzení žádosti o prominutí daně nebo příslušenství daně správce daně zohlední četnost porušování povinností při správě daní daňovým subjektem.*

[32] Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatel zaslal původnímu správci daně (tj. Finančnímu úřadu pro Moravskoslezský kraj) datovou zprávou dne 24. 10. 2016 a následně dne 25. 10. 2016 dokument nazvaný „*Kontrolní hlášení podle § 101c a násl. zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (ZDPH)*“, ve kterém nevyplnil všechny požadované údaje.

[33] Výzvou ze dne 3. 11. 2016, č. j. 3340997/16/3207-51523-802038, vyzval správce daně stěžovatele k podání kontrolního hlášení za 3. čtvrtletí 2016 v náhradní lhůtě do 5 dnů ode dne oznámení této výzvy.

[34] Na výzvu reagoval stěžovatel podáním ze dne 23. 11. 2016, ve kterém správci daně sdělil, že kontrolní hlášení podal „*v souladu se zákonnými požadavky tak, jako dvě kontrolní hlášení předešlá [...]. Váš postup tak nelze, než označit za výsledek nějakého nepochopení či chyby, nebo v tom lepším případě, za přepjatý formalismus či, v tom horším, za účelovost. Na základě výše uvedeného tak ohledně Vaší žádosti odkazují na své poslední kontrolní hlášení přiložené k daňovému přiznání za 3. čtvrtletí 2016, kdy tento odkaz (setrvání na správnosti uskutečněného podání) považujte za řádnou reakci na Vaši výzvu v materiálním slova smyslu.*“

[35] Dne 11. 1. 2017 správce daně vydal platební výměr na pokutu za nepodání kontrolního hlášení za zdaňovací období 3. čtvrtletí roku 2016 č. j. 3529011/16/3207-

pokračování

51523-802038, kterým stěžovateli uložil pokutu ve výši 50 000 Kč. V odůvodnění uvedl, že lhůta pro podání kontrolního hlášení za 3. čtvrtletí roku 2016 uplynula dne 25. 10. 2016 (§ 101e odst. 2 ZDPH). Dle § 101a odst. 4 téhož zákona, podání uvedené v § 101a odst. 1, u kterého je povinnost učinit jej elektronicky a které není učiněno datovou zprávou ve formátu nebo struktuře zveřejněné správcem daně, je neúčinné. Toto ustanovení se vztahuje i na kontrolní hlášení. Podání stěžovatele ze dne 24. 10. 2016 nebylo učiněno ve struktuře zveřejněné správcem daně. V podání nebyly vyplněny všechny položky, proto správce daně na podání hleděl jako na podání neúčinné ve smyslu § 101a odst. 4 ZDPH.

[36] Správce daně v platebním výměru stěžovatele poučil i o tom, že ve lhůtě 30 dnů může podat proti platebnímu výměru odvolání. Ze správního spisu nevyplývá, že by stěžovatel odvolání podal; netvrdí to ostatně ani v kasační stížnosti.

[37] Dne 7. 3. 2017 požádal stěžovatel o prominutí předmětné pokuty za nepodání kontrolního hlášení (dále pak požádal i o prominutí pokut za nepodání kontrolního hlášení za zdaňovací období 1. a 2. čtvrtletí roku 2016, uložených na základě rozhodnutí správce daně ze dne 11. 1. 2017, č. j. 3514895/16/3207-51523-802038, č. j. 3514896/16/3207-51523-802038).

[38] V žádosti zejména uvedl, že nepostřehl nevyplnění všech kolonek, přičemž netušil, že kontrolní hlášení není vyplněno ve struktuře zveřejněné správcem daně, a že je tudíž neúčinné. To se dozvěděl až z rozhodnutí o pokutě. Je sice pravdou, že obdržel výzvu k podání kontrolního hlášení, na tuto však řádně reagoval; uvedl, že kontrolní hlášení bylo řádně podáno, a proto mu výzva nedávala smysl. V další části žádosti pak stěžovatel s poukazem na bod 77 nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 32/15 dovozoval nutnost moderace uložené pokuty a hodnocení ukládání pokuty a jejího promíjení jako jednoho celku, přičemž se domáhal i zohlednění konkrétních okolností věci (k pochybení došlo navzdory snahám postupovat plně podle zákona a instrukcí správce daně) a zohlednění svých osobních poměrů – stěžovatel je ženatý, má dvě děti ve věku 2 a 5 let a jediným příjmem jeho manželky je rodičovský příspěvek. Ohledně výše svých příjmů stěžovatel odkázal na skutečnosti známé správci daně.

[39] Ze správního spisu dále vyplývá, že první dvě pokuty, tedy za 1. a 2. čtvrtletí roku 2016, správce daně stěžovateli v plné výši prominul. Vycházel mj. z pokynu Generálního finančního ředitelství GFR-D-29 k prominutí pokut za nepodání kontrolního hlášení ze dne 14. 12. 2017 (dále též „pokyn GFR“), který umožňoval prominout dvě pochybení vztahující se k plnění povinností u kontrolního hlášení (viz oddíl II.3.A bodu 11 uvedeného pokynu).

[40] Co se týče žádosti vztahující se k 3. čtvrtletí roku 2016, správce daně tuto žádost zamítl rozhodnutím ze dne 24. 5. 2017, č. j. 2219623/17/3207-51523-802038. Toto rozhodnutí na základě žaloby stěžovatele ze dne 8. 8. 2017 Krajský soud v Ostravě (rozsudkem ze dne 24. 5. 2018, č. j. 22 Af 89/2017 - 30) zrušil a věc vrátil správci daně k dalšímu řízení. Po změně místní příslušnosti (viz výše) vydal žalovaný dne 3. 9. 2018 rozhodnutí č. j. 1731035/18/3106-50524-705249, kterým žádost stěžovatele o prominutí pokuty za nepodání kontrolního hlášení za 3. čtvrtletí roku 2016 opětovně zamítl. Žalobu

směřující proti tomuto rozhodnutí pak zamítl krajský soud shora označeným rozsudkem, který je předmětem nynější kasační stížnosti.

[41] Z § 101k odst. 1 a 2 ZDPH vyplývá, že plátce je oprávněn požádat správce daně o prominutí pokuty za nepodání kontrolního hlášení, přičemž správce daně *může zcela nebo zčásti prominout pokutu, pokud k nepodání kontrolního hlášení došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit.*

[42] Zákon tedy vychází z toho, že správce daně *může* pokutu prominout (nikoliv musí). Takto může správce daně postupovat, pokud k nepodání kontrolního hlášení *došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit.*

[43] Je tedy zřejmé, že daná norma je založena na diskreční pravomoci správce daně. Diskreční pravomoc, neboli správní uvážení, je oprávnění správních orgánů určitou věc samostatně posoudit a rozhodnout o ní. V rámci tohoto uvážení mají správní orgány relativně volný prostor. Nejsou v takových případech vázány zákonem k jediné možné alternativě. Je to důsledek toho, že právní norma kvůli určité právní skutečnosti nestanoví jen jeden konkrétní následek. V textech právních předpisů bývá tato pravomoc označena např. slovem „smí“, „může“, případně je správnímu orgánu nabídnuto několik příkladných možností k rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2016, č. j. 7 As 282/2015 - 32).

[44] Jak již přitom uvedl krajský soud, skutečnost, že uvedená norma přiznává správnímu orgánu možnost diskrece, má vliv i na navazující soudní řízení před správními soudy. Správní soudy nemohou nahrazovat správní uvážení uvážením soudním. Správní uvážení může soud přezkoumat pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování, zda správní orgán správního uvážení nezneužil, či nepřekročil jeho meze a zda premisy úsudku správního orgánu byly zjištěny řádným procesním postupem (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 A 139/2002 - 46, ze dne 21. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48, ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 100/2014 - 139, ze dne 7. 12. 2016, č. j. 10 Azs 181/2016 - 44, či usnesení Ústavního soudu ze dne 4. 10. 2000, sp. zn. II. ÚS 361/2000).

[45] Např. v posledně uvedeném rozsudku zdejší soud uvedl, že: „*Závisí-li rozhodnutí správního orgánu na správním uvážení, soudy ve správním soudnictví přezkouvávají pouze to, zda správní orgán při svém rozhodování nepřekročil meze správního uvážení, tj. „samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem“ (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, čj. 3 Azs 12/2003 - 38). Úkolem soudu tedy není nahradit správní orgán v jeho kompetenci ani nahradit správní uvážení uvážením soudním (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, čj. 5 A 139/2002 - 46).*“ Obdobně viz např. i rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2017, č. j. 7 Azs 98/2017 - 26, či ze dne 27. 7. 2017 č. j. 10 Azs 137/2017 - 27.

[46] Krajský soud postupoval v souladu s citovanými závěry. Zabýval se otázkou, zda správní uvážení žalovaného nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda bylo

pokračování

v souladu s pravidly logického usuzování, zda žalovaný správního uvážení nezneužil, či nepřekročil jeho meze a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Soud poukázal zejména na to, že žalovaný se v žalobou napadeném rozhodnutí (které čítá 10 stran) řádně zabýval jednotlivými stěžovatelem tvrzenými skutečnostmi a řádně vysvětlil, z jakých důvodů žádosti stěžovatele nevyhověl. Žádost posuzoval optikou právní úpravy, skutečností vyplývajících se správního spisu a pokynu GFR (k tomu viz i např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 3. 2019, č. j. 9 Af 44/2017 - 55, ve kterém se mj. uvádí, že: *„Ze zásady zákazu libovůle a neodůvodněné nerovného zacházení (viz čl. 1 věta první Listiny základních práv a svobod) vyplývá princip vázanosti správního orgánu vlastní správní praxí v případě, že mu zákon dává prostor pro uvážení, pokud se taková praxe vytvořila“ (viz rozsudky NSS ze dne 28. 4. 2005, čj. 2 Ans 1/2005-55, ze dne 23. 8. 2007, čj. 7 Afs 45/2007-251, č. 1383/2007 Sb. NSS, či ze dne 18. 1. 2011, čj. 1 Ao 2/2010 -29. Obě tyto podmínky byly v daném případě splněny, neboť možnost prominout pokutu za nepodání kontrolního hlášení upravuje zákon o DPH v § 101k a předvídatelnost tohoto postupu je dána jak uvedeným ustanovením, tak právě podrobnějšími pravidly v metodickém pokynu GFR.“*). Krajský soud dále zdůraznil, že žalovaný nejprve zkoumal, zda nejsou naplněny důvody pro prominutí pokuty dle pokynu GFR, a jelikož je neshledal, samostatně vážil okolnosti vztahující se ke stěžovateli. Žalovaný přitom každý stěžovatelem uváděný důvod posuzoval individuálně a zkoumal, zda jej lze považovat za ospravedlnitelný důvod ve smyslu ZDPH. Důkladně se vyjádřil jak k povinnosti řádně vyplnit kontrolní hlášení, tak i k následkům řádného nevyplnění tohoto formuláře. V této souvislosti akcentoval i odbornost stěžovatele (advokát se specializací na daňové právo a předseda rady spolku Unie daňových poplatníků), jakož i to, že správnost podávaného formátu a struktury si stěžovatel mohl ověřit nahráním souboru na daňovém portálu, a tím zjistit, zda při kontrolním hlášení nepochybil. Uvedené úvahy přitom ani Nejvyšší správní soud nepovažuje za excesivní, svévolné či porušují zásady logického uvažování ve smyslu shora uvedené judikatury. To plně platí i pro úvahy žalovaného stran daňové odbornosti stěžovatele, resp. schopnosti řádně vyplnit předmětný formulář. Ze spisu jednoznačně vyplývá opora pro závěr, že stěžovatel je advokátem působícím v daňové oblasti práva (což je soudu známo i z úřední činnosti), a nadto je předsedou rady spolku Unie daňových poplatníků, tedy osobou, pro kterou lze zcela jistě použít označení odborník v daňové oblasti (daňový profesionál). V této souvislosti nelze přehlédnout ani další žalovaným zjištěné skutečnosti. Vedle zjištění stran odbornosti stěžovatele a možnosti si ověřit správnost, resp. úplnost vyplněných údajů, lze zmínit i žalovaným akcentovaná vyjádření stěžovatele k institutu kontrolních hlášení na webových stránkách Unie daňových poplatníků (ve kterých stěžovatel mj. poukazoval na nedostatky formuláře pro podávání kontrolních hlášení, resp. uváděl důvody, pro které není třeba uvádět veškeré údaje). Úvahy žalovaného v tomto směru přitom stěžovatel explicitně nezpochyboval. Nenamítal, že jsou excesivní, svévolné, porušují zásady logického uvažování atp., jak to má na mysli shora uvedená judikatura.

[47] Soud dodává, že ani z judikatury akcentované stěžovatelem nevyplývá, že by správní soudy měly provádět jiný (širší) přezkum rozhodnutí o neprominutí pokuty. V této souvislosti stěžovatel primárně poukazoval na bod 77 nálezu Ústavního soudu ze dne 6. 12. 2016, sp. zn. Pl. ÚS 32/15, ze kterého dovozoval, že kontrolní hlášení (zejména jeho fixní pokuty) obstálo před Ústavním soudem mj. jen díky tomu, že právní úprava zná možnost prominutí (moderace) pokuty. Dále dovozoval, že Ústavní soud spojuje řízení o uložení pokuty s řízením o jejím prominutí do jednoho celku, a proto i správní soudy

musí obě tato řízení hodnotit jako jeden celek. To mj. znamená, že i soudní přezkum řízení o prominutí pokuty musí být veden se stejnými požadavky, jaké jsou kladeny na soudní přezkum řízení o uložení pokuty.

[48] V uvedeném bodě 77 nálezu sp. zn. Pl. ÚS 32/15 Ústavní soud uvedl, že: „*Ohledně návrhovateli namítaného neústavního deficitu sankcí spojených s porušením povinností vztahujících se ke kontrolnímu hlášení, je v první řadě nutno poukázat na v mezidobí přijatou právní úpravu s účinností od 29. 7. 2016. Nová ustanovení § 101j a § 101k zákona o daně z přidané hodnoty byla do zákona vložena již zmíněným zákonem č. 243/2016 Sb. První z nich stanoví, že povinnost uhradit pokutu za dodatečné podání kontrolního hlášení bez výzvy správce daně nevzniká, pokud v daném kalendářním roce nedošlo u plátce k jinému prodlení při podání kontrolního hlášení. Druhé ustanovení umožňuje správci daně zcela nebo zčásti prominout pokutu, jestliže k nepodání kontrolního hlášení došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit, a to aniž by byl vázán návrhem plátce. Odtud je zřejmé, že hlavní důvody, pro které návrhové pokládají ustanovení § 101h z protiústavní, tedy fixní sankce bez možnosti jejich prominutí nebo modifikace a s nimi spojená nemožnost správního orgánu individuálně věc posoudit a pokutu moderovat, byly touto novelizací odstraněny. Jediné pokuty, na něž se zmíněné instituty vyloučení vzniku a prominutí pokuty nevztahují, jsou nyní pokuty ukládané správcem daně ve výši do 50 000 Kč plátcům, který na základě výzvy správce daně k odstranění pochybností nezmění nebo nedoplní nesprávné nebo neúplné údaje ani prostřednictvím následného kontrolního hlášení. A dále pokuty ve výši do 500 000 Kč ukládané tomu, kdo nesplněním povinnosti související s kontrolním hlášením závažně ztěžuje nebo maří správu daní. Z koncepce těchto peněžitých sankcí však vyplývá, že jejich uložení předchází jiné delikt ní jednání plátce či nedostatky v plnění jeho povinností. Navíc se na tyto sankce vztahuje ustanovení § 101h odst. 6 zákona o dani z přidané hodnoty, dle kterého při stanovení výše těchto pokut dbá správce daně na to, aby pokuta nebyla v hrubém poměru k významu porušené povinnosti a k závažnosti následku pro správu daní; přitom přihlédne zejména k míře součinnosti ze strany plátce. I u těchto sankcí tedy zákon předvídá možnost jejich moderece při zvážení všech okolností vytýkaného porušení povinností ze strany plátce správcem daně. Ústavní soud proto nedospěl k závěru o neústavnosti sankčního mechanismu upraveného ustanovením § 101h zákona o dani z přidané hodnoty.*“

[49] Podle názoru Nejvyššího správního soudu z uvedené části nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 32/15 (jakož ani z žádné jiné části uvedeného nálezu) nevyplývá, že by správní soudy měly postupovat v případě přezkumu rozhodnutí o nevyhovění žádosti o prominutí pokuty jinak než u jiných obdobných rozhodnutí. Ústavní soud se takto explicitně nevyjádřil. Z uvedeného nálezu nevyplývá ani to, že by Ústavní soud považoval dosavadní přezkum správních soudů ve věci správního uvážení za neústavní. Ústavní soud nezrušil ani žádná ustanovení právních norem, podle kterých postupoval žalovaný a následně krajský soud. Neprovedl ani výklad, který by správním soudům ukládal stěžovatelem dovozovaný „širší přezkum“. Nejvyšší správní soud připomíná, že uvedeným nálezem Ústavní soud zrušil ustanovení § 101d odst. 1 a § 101g odst. 5 ZDPH. Ke zrušení prvního ustanovení zejména uvedl, že zákon musí blíže vymezit alespoň okruh údajů, které musí plátce sdělovat správci daně v kontrolním hlášení. Ke zrušení druhého ustanovení pak Ústavní soud uvedl, že zmíněné ustanovení zákona stanoví, že „*výzva, která se doručuje prostřednictvím veřejné datové sítě na elektronickou adresu, se považuje za doručenou okamžikem odeslání správcem daně*“, přičemž však některé osoby mají pouze

pokračování

možnost, a nikoli povinnost mít datovou schránku. Dodal, že veřejnou datovou síť nelze považovat za zcela spolehlivou, v důsledku čehož se nemusí výzva do dispozice plátce dostat vůbec, anebo až s časovým odstupem. Plátce, který nemá datovou schránku a sdělil správci daně svou elektronickou adresu, se tak potenciálně dostává do situace, kdy je mu ukládána nějaká povinnost, o které se bez vlastní viny ani nedozví. Z tohoto důvodu Ústavní soud zrušil § 101g odst. 5 ZDPH. Nad rámec uvedeného se Ústavní soud vyjádřil i k souvisejícím otázkám. Mj. zkoumal, zda v testu proporcionality obстоjí institut kontrolního hlášení jako takový. Kontrolní hlášení přitom obstálo ve všech třech krocích testu. Ústavní soud shledal, že legitimní cíl, resp. obecný zájem sledovaný napadenou právní úpravou je zde prokázán; kontrolní hlášení je schopno dosáhnout zamýšleného cíle, jímž je v daném případě ochrana veřejného zájmu na řádném výběru daní coby důležitého předpokladu pro řádné fungování státu a společnosti. Kontrolní hlášení přitom lze považovat za šetrný prostředek dosahující zamýšleného (legitimního) cíle, přičemž z ničeho nevyplývá ani to, že by nepřiměřeně zasahovalo do práva na ochranu soukromí. Kontrolní hlášení se nevymyká jiným daňovým institutům, v jejichž rámci také dochází ke sběru údajů osobní povahy (podrobněji viz nález sp. zn. Pl. ÚS 32/15).

[50] Nejvyšší správní soud dodává, že jádrem stěžovatelovy argumentace se zabýval již v rozsudku ze dne 22. 11. 2018, č. j. 1 Afs 206/2018 - 27. V něm zejména uvedl, že: *„Ustanovení § 101h odst. 1 zákona o DPH nekonstruuje udělení pokuty jakožto sankci za neodstranění pochybností správce daně, ale za nesplnění povinnosti podat kontrolní hlášení ve stanovené lhůtě. Toto ustanovení koresponduje s obecným účelem právní úpravy týkající se kontrolního hlášení, tedy zájmem na včasnosti zjištění správcem daně požadovaných údajů (srov. bod 59 a 60 nálezu Pl. ÚS 32/15). Polemika stěžovatele stran závaznosti nálezu a jeho respektování je pak ve vztahu k nyní projednávané věci zcela irrelevantní. Ústavní soud zrušil dva odstavce dvou ustanovení, která se však žádným způsobem nedotýkají nyní projednávané věci. Nadto § 101d odst. 1 zákona o DPH, jehož původní znění bylo zrušeno, byl s účinností od 1. 1. 2018 novelizován tak, aby vyhověl požadavkům zrušujícího nálezu. Zrušující část nálezu Ústavního soudu tak byla v plné míře respektována, ve zbytku právní úpravy Ústavní soud žádné deficitů neshledal. Nález Pl. ÚS 32/15 neobsahoval žádná disentanční stanoviska, na která odkazuje stěžovatel, ani v kasační stížnosti citovaný způsob, jak nahlížet na pokutu ve výši 30.000 Kč. Stejně tak je nedůvodná polemika týkající se právní konstrukce, v níž je ex lege ukládána pokuta a další okolnosti je možno zohlednit až v případném řízení o prominutí pokuty. Ústavní soud jasně shledal takový systém souladným s ústavním pořádkem (viz bod 77 zmiňovaného nálezu) a nespatořoval jej neefektivním do té míry, že by jeho aplikace mohla porušovat některé z ústavně garantovaných práv. V jiném měřítku pak soudům nepřísluší efektivnost řešení přijatých zákonodárcem a prováděných výkonnou mocí hodnotit [...].“ (důraz přidán).*

[51] Soud neshledal příležitostí ani další stěžovatelem akcentovanou judikaturu. Pokud stěžovatel poukazoval na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 - 71, v něm soud neřešil soudní přezkum prominutí pokuty za nepodání kontrolního hlášení, nýbrž se zabýval rozsahem soudního přezkumu v případě, kdy obviněný z přestupku byl v řízení před správními orgány zčásti či zcela pasivní. Nejvyšší správní soud dovodil, že nečinnost účastníka řízení neznamená, že jeho tvrzení zpochybňující zjištěný skutkový a právní stav a jim odpovídající důkazní návrhy, které jako žalobce poprvé uplatnil až v řízení před krajským soudem, jsou bez dalšího

nepřípustné. Žalobní tvrzení či důkazní návrhy krajský soud nemůže odmítnout jako opožděné nebo účelové jen proto, že je obviněný z přestupku neuplatnil, ač tak učinit mohl, v řízení před správními orgány. V nyní přezkoumávané věci však takto krajský soud nepostupoval. Neodmítl se zabývat tvrzeními a důkazy stěžovatele z důvodu jejich neuplatnění ve správním řízení. Krajský soud „pouze“ v souladu s právní úpravou poukázal na jiné předměty řízení o uložení pokuty a řízení o jejím promíjení a na skutečnost, že řízení o promíjení je založeno na správním uvážení, které podléhá omezenému soudnímu přezkumu (viz výše). Pokud pak stěžovatel poukazoval na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2015, č. j. 4 Afs 210/2014 - 57, v něm se soud rovněž nezabýval žádostí o prominutí pokuty uložené podle § 101h odst. 1 písm. d) ZDPH, ale povahou daňového penále. Uzavřel, že penále podle § 37b zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění účinném od 1. 1. 2007 do 31. 12. 2010, a § 251 daňového řádu, má povahu trestu; je na ně třeba aplikovat čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 a 7 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Nad rámec toho uvedl, že: *„Povaha konkrétního platebního deliktu nemusí umožňovat zohlednění některé ze zásad dovozených pro oblast správních deliktů. Tak tomu je rovněž v případě platebních deliktů, kde zákonná konstrukce předpokládá „automatické“ uvalení sankce za porušení konkrétní povinnosti daňového subjektu na úseku správy daní. Správce daně zde nemá žádnou diskreci při aplikaci ustanovení upravujícího takovou sankci, jako právě u penále podle § 37b zákona o správě daní a poplatků, respektive § 251 daňového řádu. V takovém případě z povahy věci vyplývá, že nelze aplikovat obvyklá kritéria při trestání jako je povaha a závažnost činu, poměry delikventa či možnosti jeho nápravy, jak bylo judikaturou dovozeno pro oblast přestupků a jiných správních deliktů. K tomuto závěru ostatně Nejvyšší správní soud dospěl již ve svém shora citovaném rozsudku ve věci sp. zn. 9 Afs 27/2011. Naopak i na platební delikty, které splňují shora předestřené požadavky vyplývající především z judikatury Evropského soudu pro lidská práva, což je právě případ penále ve smyslu právní úpravy účinné od 1. 1. 2007, je nutné základní standardy trestání vyplývající z Úmluvy a z Listiny důsledně aplikovat. Rozšířený senát však poznamenává, že tyto garance se nevztahují ani na úrok z prodlení, ani na samotnou vyměřenou či doměřenou daň, korespondující-li svým podstatným účelům.“*

[52] Pro úplnost lze poukázat na to, že i v případě promíjení úroku z prodlení či úroku z posečkané částky soudní judikatura vychází z omezeného soudního přezkumu. Právní úprava promíjení úroků z prodlení a úroků z posečkané částky je přitom principálně velmi podobná právní úpravě promíjení pokuty za nepodání kontrolního hlášení (dle § 259b odst. 2 daňového řádu, správce daně může prominout úrok z prodlení nebo úrok z posečkané částky, pokud k prodlení s úhradou daně došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit; při tom není vázán návrhem daňového subjektu). K tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2019, č. j. 4 Afs 342/2018 - 35, v němž se uvádí, že: *„jak vyplývá již ze samotného znění § 259b odst. 2 a 3 daňového řádu, na prominutí úroku i při splnění zákonných předpokladů (tj. žádost daňového subjektu a úhrada daně, v důsledku jejíhož neuhrazení úrok vznikl) není nárok. Vyhovění této žádosti, jakož i rozsah prominutí úroku je totiž vázáno na úvahu správního orgánu. [...] [S]právní uvážení svěřené správci daně sice nevylučuje soudní přezkum rozhodnutí o částečném či úplném nevyhovění žádosti o prominutí úroku, avšak soudní přezkum se musí zaměřit na to, zda správce daně aplikaci tohoto uvážení založil na řádně zjištěném skutkovém stavu, zda užil zákonná kritéria (jak ta zákonem výslovně stanovená, tak i kritéria vyplývající z ústavního pořádku, např. zákaz diskriminace či ochrana legitimního*

pokračování

očekávání založeného na ustálené správní praxi) a zda správní uvážení při rozhodování o žádosti daňového subjektu řádně a logicky odůvodnil.“

[53] V této souvislosti viz i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 5. 2016, č. j. 9 Afs 300/2015 - 34, podle něhož: *„Institut prominutí daně a jejího příslušenství (tzn. promíjení daňových dluhů) byl vždy vnímán jako milost ze strany státu, jako výjimečné osvobození konkrétního případu od daňové povinnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2014, č. j. 8 Afs 63/2013 - 30). Na to, aby byla daň či její příslušenství prominuto není subjektivní „právo“ („nárok“), ani při splnění jakýchkoli podmínek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2014, č. j. 4 Afs 97/2014 - 56) [...] Upravit podmínky pro promíjení daně či jejího příslušenství je výsostným právem zákonodárce a záleží na politickém rozhodnutí, které je v jeho výlučné kompetenci. Stěžovateli nesvědčí subjektivní právo na prominutí daně či jejího příslušenství.“*

[54] Z výše uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud uzavírá, že ze stěžovatelem uvedené judikatury (jakož ani z další relevantní judikatury) nevyplývá nutnost jiného nahlížení na přezkum daného rozhodnutí – rozhodnutí ve věci žádosti o prominutí pokuty. V tomto ohledu tedy krajský soud nepochybil.

[55] Stěžovatel dále vytýkal krajskému soudu, že nezrušil rozhodnutí žalovaného i přesto, že ten nestanovil „mantinely“ neurčitého právního pojmu *ospravedlnitelný důvod*. Podle názoru Nejvyššího správního soudu žalovaný přezkoumatelně vysvětlil, z jakých důvodů v daném konkrétním případě žádosti o prominutí nevyhověl (podrobněji viz výše). Nebylo přitom jeho povinností provést generální výklad slovního spojení „ospravedlnitelný důvod“, který by byl aplikovatelný na všechny budoucí situace, ale posoudit, zda se v daném konkrétním případě o takový důvod jednalo. Této povinnosti žalovaný dostál, přičemž krajský soud jeho úvahy náležitě přezkoumal (viz výše). Krajský soud zcela správně akcentoval i fakt, že předmětem přezkumu v nynějším případě není rozhodnutí ve věci uložení pokuty, nýbrž rozhodnutí týkající se až navazující fáze, tj. fáze (ne)promíjení dané pokuty. Daná řízení přitom mají jiné předměty, a nelze v nich tedy posuzovat stejné otázky (viz rovněž výše). Kasační soud v souladu s krajským soudem dodává i to, že skutkový stav pro vydání předmětného rozhodnutí (rozhodnutí ve věci žádosti o prominutí pokuty) byl zjištěn dostatečně a má náležitou oporu ve správním spisu. Stěžovatel ostatně ani netvrdil, v čem jsou skutkové závěry žalovaného nedostatečné, resp. co dalšího mělo být zjišťováno. Stejně tak stěžovatel neuváděl, která další zásada nebyla dodržena (kromě nedostatečně zjištěného skutečného stavu věci žádnou další zásadu nezmnínil), a povinností soudu tak nebylo se vyjadřovat k dodržení dalších (stěžovatelem) nezmnínených zásad daného řízení. Pokud stěžovatel uvedenou argumentací mířil na otázku zjišťování svých majetkových poměrů, konstatuje soud, že předmětem soudního přezkumu není rozhodnutí o uložení pokuty za nepodání kontrolního hlášení, ale rozhodnutí, kterým nebyla pokuta prominuta (k rozdílnosti obou řízení viz výše). Jak správně uvedl krajský soud v bodě 33 rozsudku, řízení o prominutí pokuty je řízením zahájeným na návrh daňového subjektu (stěžovatele), který má povinnost nejen tvrdit důvody pro prominutí pokuty, ale tyto důvody také osvědčit. Předpokladem prominutí pokuty je přitom primárně existence ospravedlnitelných důvodů; zákon nehovoří o tom, že by správní orgán měl v řízení o prominutí vždy zkoumat výši pokuty. V daném řízení má být předně zkoumáno, zda k nepodání kontrolního hlášení došlo z důvodu, který lze

s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit. Pokud není podmínka existence ospravedlnitelného důvodu dána, nemá smyslu zabývat se výší pokuty (je přitom pravdou, že žalovaný zcela jistě disponuje informacemi o majetkové situaci stěžovatele). K možnosti moderace uložené (fixní) pokuty ze strany soudu kasační soud v obecné rovině poukazuje i na rozsudek ze dne 22. 11. 2018, č. j. 1 Afs 206/2018 - 27, podle něhož: „*Neumožňuje-li zákonná úprava upustit od uložení sankce, případně v rámci správního uvážení stanovit výši sankce v mezích stanoveného rozpětí, neboť se jedná o fixní částku, není k takovému kroku oprávněn ani soud v rámci moderačního práva (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2008, č. j. 6 As 48/2007 - 58). Nejvyšší správní soud nadto dodává, že nemá-li správní orgán žádnou možnost správního uvážení o výši pokuty, neboť ta je dána zákonem fixně, nemůže se jednat o pokutu ve výši zjevně nepřiměřené. „Zjevně nepřiměřenou“ by v takovém případě mohla být pouze pokuta převyšující zákonem předepsanou částku, pak by však bylo na místě zrušení rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost, nikoliv využití moderačního práva soudu. [...] K otázce výše pokuty a její možné protiústavnosti pouze stručně Nejvyšší správní soud konstatuje, že tuto úvahu provedl krajský soud nad rámec rozhodovacích důvodů ve věci. Odkázal přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu, ve kterém kasační soud shledal, že spodní hranice sazby pokuty ve výši 25.000 Kč bez možnosti od jejího upuštění není protiústavní. V určitých případech je k posouzení možné neústavnosti právní úpravy sankce na místě zkoumat více faktorů a okolností (k tomu srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 13. 8. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 3/02, či ze dne 10. 3. 2004, sp. zn. Pl. ÚS 12/03, které se však oba týkaly dolních hranic pokut ve výši statisíců). V nyní projednávané věci je ovšem zásadní a závazný názor vyslovený Ústavním soudem v nálezu Pl. ÚS 32/15 (bod 78), ve kterém pokutu ve výši 30.000 Kč nepovažoval za nadmíru velké břímě, které by mělo na daňový subjekt „rdousící efekt“. Závěr krajského soudu je tak zcela v souladu posouzením Ústavního soudu.“ Pokud pak stěžovatel závěrem kasační stížnosti uváděl, že dosahování preciznosti v „jakékoliv jeho činnosti je po celý život jeho velkou jen zřídka naplněnou výzvou“, odkazuje soud na výše uvedené a dodává, že minimálně v případě výkonu advokátní činnosti lze od advokáta očekávat precizní, resp. pečlivý přístup. Opačný přístup by jen stěží mohl vést k naplnění cílů vyplývajících ze zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů.*

[56] Nejvyšší správní soud závěrem dodává, že stěžovatel v kasační stížnosti stran stížního důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. poukazoval prioritně na nesprávný rozsah přezkumu rozhodnutí o žádosti o prominutí pokuty za nepodání kontrolního hlášení a na nutnost aplikace standardů správního trestání. Těmito námitkami se soud zabýval výše a neshledal na jejich základě nutnost zrušení rozsudku krajského soudu. Ve vztahu k dalším úvahám žalovaného v žalobou napadeném rozhodnutí a k navazujícím úvahám krajského soudu přitom zůstal stěžovatel v kasačním řízení povětšinou pasivní a relevantní argumentaci nepředestřel. Nejvyšší správní soud v této souvislosti zdůrazňuje, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. Soud je povinen zkoumat (vedle vad, kterým musí přihlížet z úřední povinnosti) pouze důvodnost uplatněných námitek, přičemž není oprávněn domýšlet argumenty za stěžovatele (srov. např. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, či rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011 - 95, ze dne 22. 4. 2014, č. j. 2 Ads 21/2014 - 20, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009 - 99, ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007 - 46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008 - 60). Nejvyšší správní soud přitom nerozumí ani tomu, z jakého důvodu

pokračování

stěžovatel nenapadl platební výměr ve věci pokuty odvoláním, a svou obranu směřuje až do navazující fáze řízení – řízení o prominutí, ve kterém je soudní přezkum omezen výše uvedeným způsobem. Některé ze stěžovatelových námitek uplatněných před žalovaným a krajským soudem by přitom jistě měly své místo právě v řízení o stanovení pokuty.

[57] Ze všech výše uvedených důvodů nemohl Nejvyšší správní soud shledat kasační stížnost důvodnou, a proto mu nezbylo, než ji zamítnout (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.). Ve věci rozhodl soud v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož o kasační stížnosti rozhoduje zpravidla bez jednání.

[58] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. února 2021

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu